

Sadko Hadžihasanović

**KO SE BOJI DEKORACIJE JOŠ?
WHO IS AFRAID OF DECORATION?**

Gradska Galerija Bihać

Gradska Galerija Bihać

Sadko Hadžihasanović

KO SE BOJI DEKORACIJE JOŠ?
WHO IS AFRAID OF DECORATION?

16.07-04.08.2012.

Sadko Hadžihasanović već godinama važi za jednog od najznačajnijih bihaćkih savremenih slikara. Iako još od početka studija, krajem sedamdesetih godina prošloga stoljeća, ne živi u Bihaću i pored toga što se kao mlad umjetnik etablirao na likovnoj sceni bivše Jugoslavije, a kasnije, odlaskom u Kanadu, uspio i tamo ostvariti zapaženu stvaralačku karijeru, konstantnim izlagačkim prisustvom u rodnom gradu ostao je i bihaćki slikar. Ovakvoj situaciji je najzaslužniji sam umjetnik koji je cijelo vrijeme svoga neprisustva u Bihaću želio biti dio bihaćke likovne priče, ne kao povremeni posjetilac, već kao njen aktivan učesnik. Ta Sadkova veza sa Bihaćem nije samo puka porodična relacija sa roditeljima koji žive u Bihaću ili sa rođakom, slikarom Muhamedom Delićem, od kojeg je Sadko dobio prve likovne pouke, već je to jedna humana potreba za davanjem doprinosa sredini kojoj je potreban ovakav impuls u njenom razvitku. Hadžihasanovićeva rano određena i jasno definirana individualnost likovnog jezika je vezana za uticaje Sarajeva, Beograda, pa i Toronta, dok je isto tako veza sa rodnim Bihaćem evidentna kroz izražen interes za akvarel, naročito u proteklih desetak godina, a što je zasigurno uticaj likovnog sazrijevanja u Bihaću pod uticajem Krupičeve i Deličeve škole akvarela. Osnivanjem Gradske galerije Bihać 1998. godine stvaraju se uvjeti za još čvršće veze Hadžihasanovića sa rodnim gradom, tako da je izložba "Ko se boji dekoracije još?" njegov treći samostalni nastup u ovoj galeriji, a izlagao je i nekoliko puta na izložbama kolektivnog-tematskog tipa. U ovom kontekstu je naročito bitno istaći da je u posljednje dvije godine Hadžihasanović fundusu Gradske galerije Bihać, a samim tim i gradu, poklonio jedanaest svojih reprezentativnih radova nastalih osamdesetih godina prošlog stoljeća koji su važno svjedočanstvo razvoja bosanskohercegovačke savremene likovne scene.

Adnan Dupanović

Ciklus *Made in Paris* sastoji se od niza djela koje je Sadko Hadžihasanović uradio za vrijeme boravka u Francuskoj 2008. godine. Njegove slike različitih dimenzija u skladu su sa estetikom po kojoj je poznat: likovi na njegovim djelima evociraju i slikarstvo i crtanje, referiraju se na žanrove popa, dadaizma i kolaža; a oni uključuju teme iz ličnog života umjetnika, kao i iz različitih oblika printanih medija. Ono što se razlikuje u ovim radovima, prije svega, jeste da je umjetnik uključio drukčiju vrstu osnove za svoje radove, umjesto da koristi papir ili platno, Hadžihasanović je koristio platno sa štampanim motivima kao podlogu za svoje slike.

Inspirisan historijom regije u kojoj je boravio, umjetnik je u velikoj mjeri koristio platno *toile* da bi napravio zadnje radove. Iako se termin izvorno odnosio na laneno platno koje se koristilo posebno za slikanje, materijal je postao poznat kao platno koje se često koristi za tapeciranje namještaja ili za druge oblike unutarnjeg dizajna i uobičajeno predstavlja printane slike pastoralnih prikaza ili cvjetne dezene. *Toile* (i druga printana platna) podloga na kojoj umjetnik većinom prikazuje ratne scene i nemir sa fotografija iz pariskih dnevnih novina, dok u drugim djelima susrećemo umjetnikove autoportrete ili motive iz porodičnih albuma.

Na radovima koji su nastali slikarskom intervencijom umjetnika preko oblika i likova štampanih na platnu, stvara se tenzija između slobode umjetnikove ruke i preciznosti i strogoće štampanog motiva. Hadžihasanovićevi likovi utjelovljuju životnost koja je u suštini suprotnosti sa ravninom printanih formi. Njegovi slikarski crteži sugeriraju pokret i emociju; urođeno nasilje u teškim scenama koje slika čini se kao da ismijava crtane likove koji se pojavljuju u pozadini pastoralnih prikaza na *toile* platnu. Na jednom djelu komad rozog dječijeg platna ukrašenog hibridnim

Artquake, 51x51cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed on printed canvas

ribljim taksijem pruža podlogu na kojoj umjetnik iscrtava portrete dva mračna muškarca, od kojih jedan ima pušku u ruci. Na drugom djelu jedan mladić se odmara u fotelji, ranjivog izraza lica koje je još bolnije zbog automatske puške koju drži visoko u ruci. Na ostalim djelima umjetnik pravi ironične reference o historiji umjetnosti. Barem dva djela odnose se na Manetov *Doručak na travi*, jedna slika predstavlja slikarevu kćerku i njene prijatelje na pikniku. Na drugoj slici umjetnik predstavlja sebe na mjestu jednog od golih modela naslikanih na originalnom djelu, držeći bradu u ruci i gledajući direktno u posmatrača. Zadnja slika čini se kao da šalje poruku uglađenosti koja je inspirisana *toile* platnom.

Iako se čini da Hadžihasanović koristi predprintane materijale za podlogu, njegovo korištenje

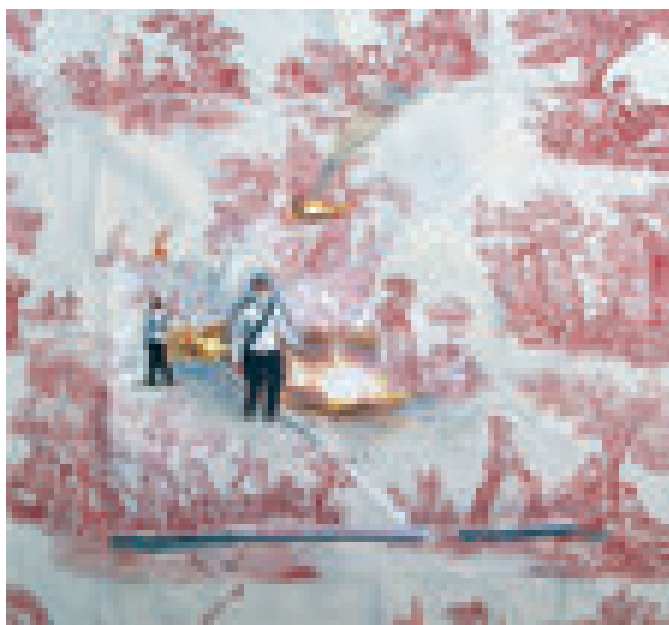
platna nadilazi to i proteže se u područje aktivnosti intervencije. Njegov čin slikanja na ovakvim podlogama srodan je sa grafitima koji se u mainstream diskursu često označavaju kao vandalizam i brisanje. Uključivanje umjetnikove slike u djela ima funkciju potpisa, pa ipak u ovom primjeru "tagovanje/označavanje" se manifestira kao politički komentar. Njegovi "taggovi/oznake" ne označavaju priklonjenost grupi ili nekoj drugoj kontrakulturi, nego posmatračima predstavljaju narrative, "snimke" momenata u vremenu, koje podstiču razumijevanje djela. U okviru scenarija koji nam predstavlja umjetnik, ne znamo gdje oni počinju, a gdje prestaju. Prije nego što smo informisani o prirodi izvornog materijala djela *Artquake* (koji prikazuje troje mladih koji bježe od zemljotresa koji je uništio pokrajinu Sečuan 2008. godine; u umjetnikovom prikazu oni se pojavljuju ispred vertikalnih bojenih linija), nije nam jasno od čega bježe likovi u djelu, ni gdje su se uputili. U nekom smislu ovaj prekid u djelu Hadžihasanovića je sličan urezanim platnima Lucia Fontane koja su sadržavala dvodimenzionalne površine. Hadžihasanovićevo uključivanje "nađenih" slika otvara zatvorene priče predprintanog platna, a umjetnik predstavlja modernu upotrebu trenutnih klišea u slikarstvu kao prozor u svijet.

U ovom pogledu, djela u opusu *Made in Paris* najviše su prožeta umjetnikovom stalnom uključenošću u diskurs slikarstva i sam čin slikanja. Od preklapanja različite estetike dva medija dolazi se do prostora koji je ekstremno deridijanski, kraj se nikad ne dostiže, nego se, jednostavno, susrećemo sa scenarijima koji imaju otvorene završetke.

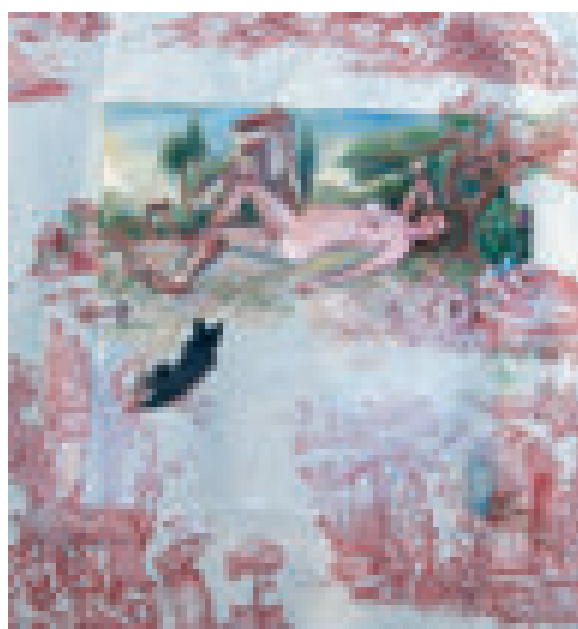
Sally Frater, 2010.

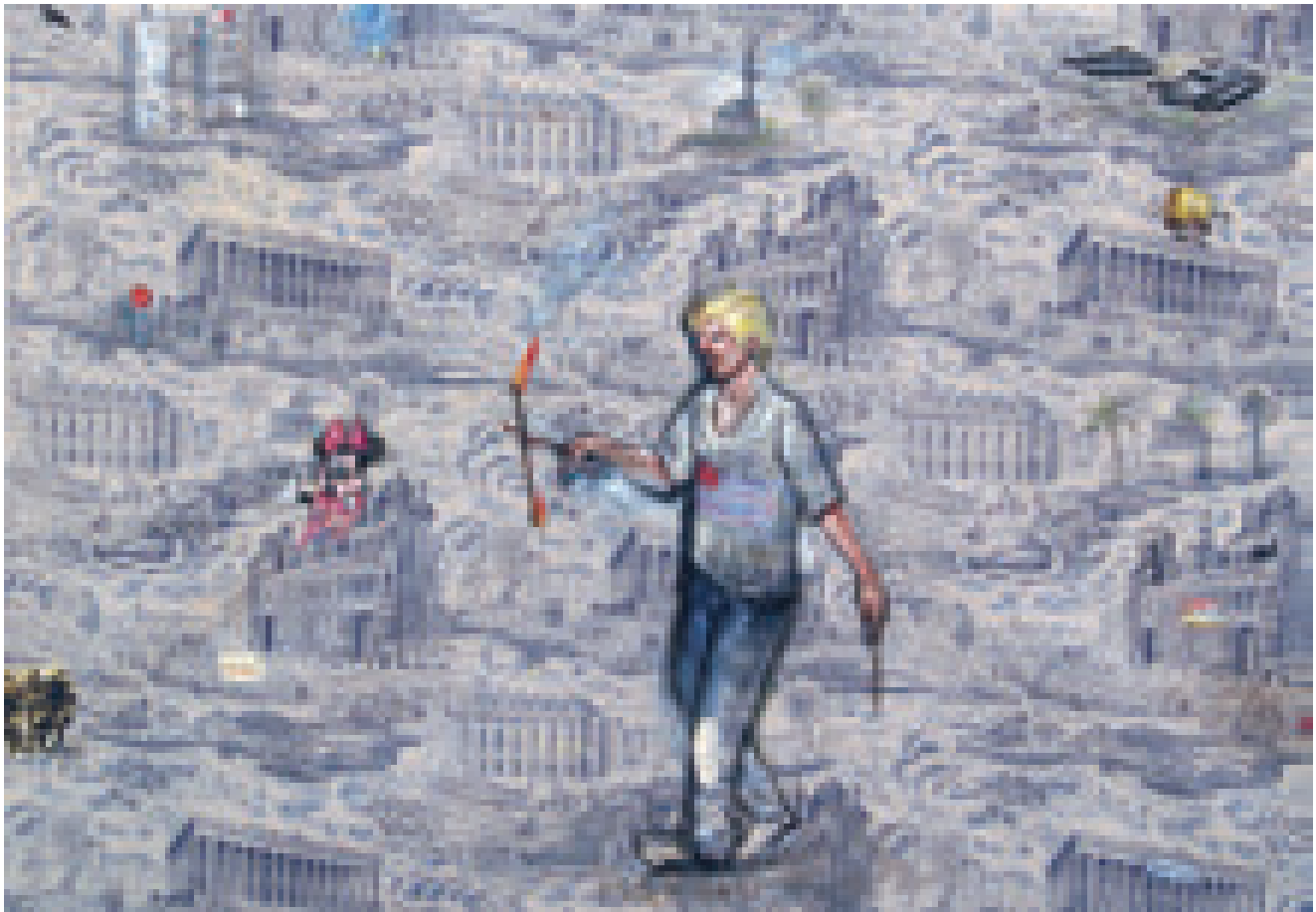
Bez naziva, Untitled, 132x171cm, 2010. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Vatra, Fire, 63x67cm, 2010. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Odaliska, Odalisque, 48x48cm, 2011. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Piroman, Pyroman, 98x141cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Zasjeda, Ambush, 77x75,5cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Poslije Renoara, After Renoir, 66x65cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Park, High park, 163x240cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

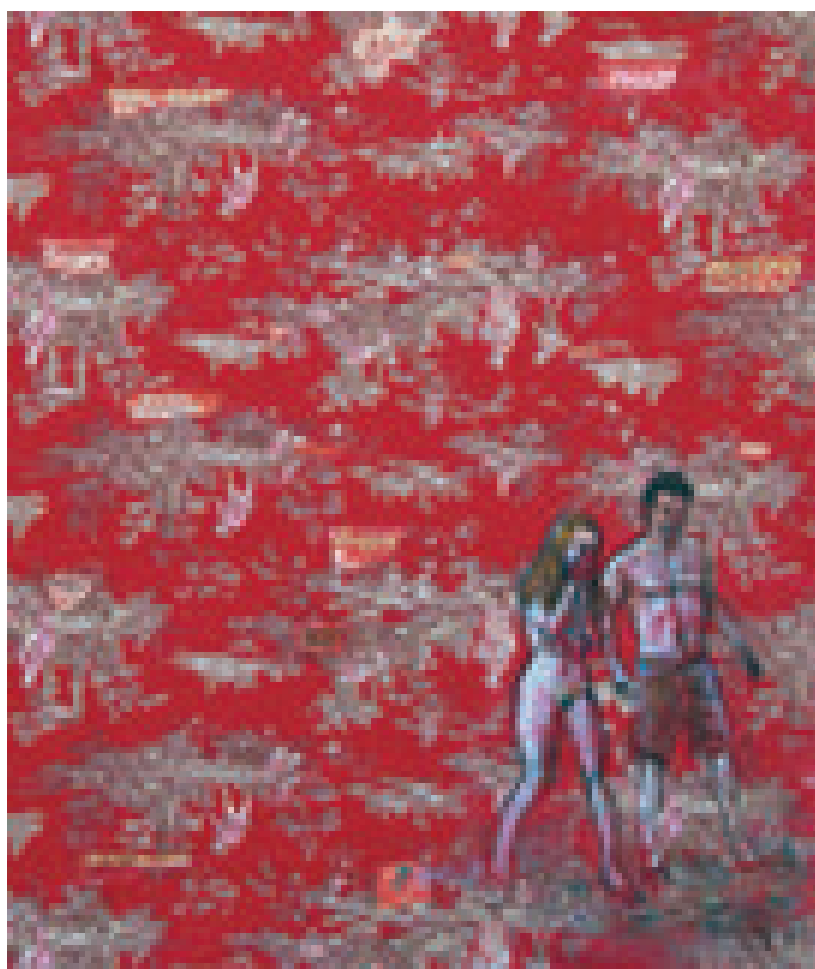
Tri Gracije, The three Graces, 124x176cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

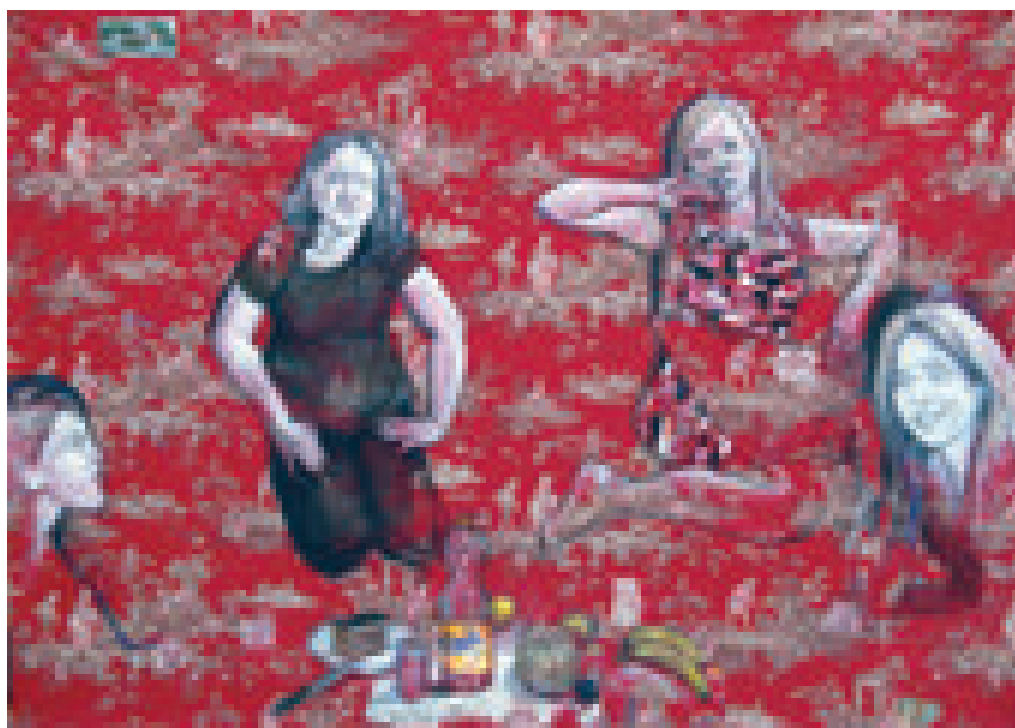
After math, 115x155cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Tenk, Tank,
55x55cm, 2011. godina,
kombinovano na
printanom platnu, mixed
media on printed canvas

Adam i Eva, Adam and Eve, 124x105cm, 2009. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

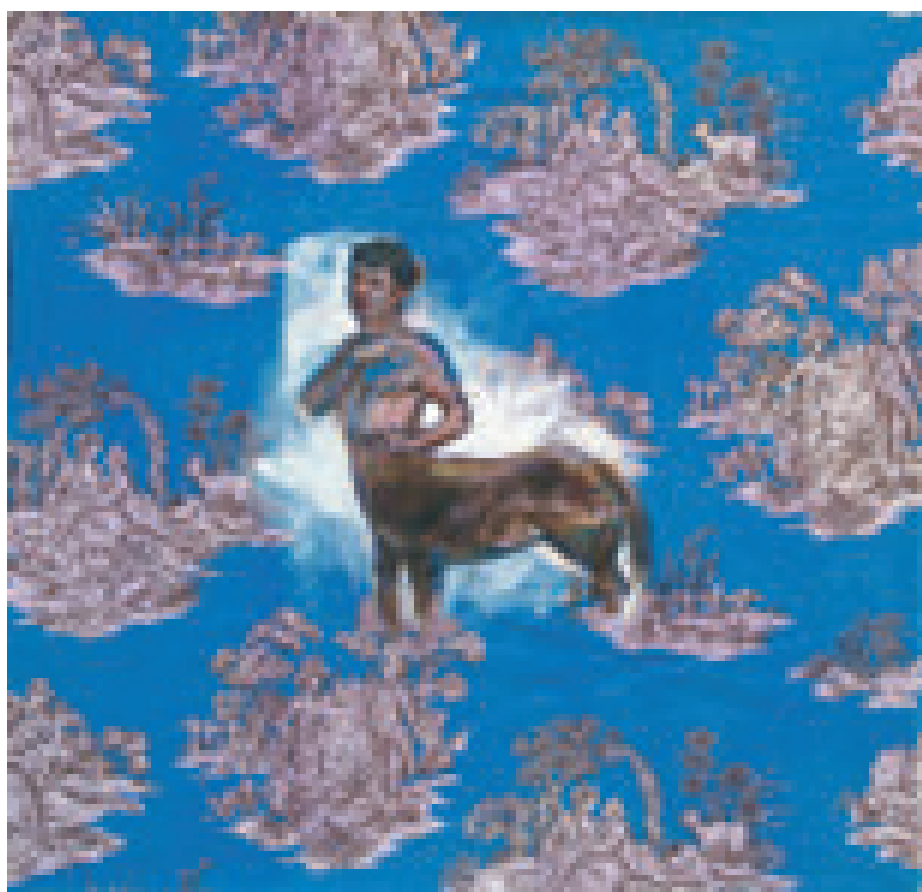
Doručak na travi, Luncheon on the Grass, 124x176cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Gužva, Traffic jam, 45x42cm,
2008. godina, kombinovano na
printanom platnu, mixed media
on printed canvas

Iluzija, Trompe l'oeil, 68x70cm,
2008. godina, kombinovano na
printanom platnu, mixed media
on printed canvas

Autoportret, Selfportrait,
82x86cm, 2009. godina,
kombinovano na printanom
platnu, mixed media on printed
canvas

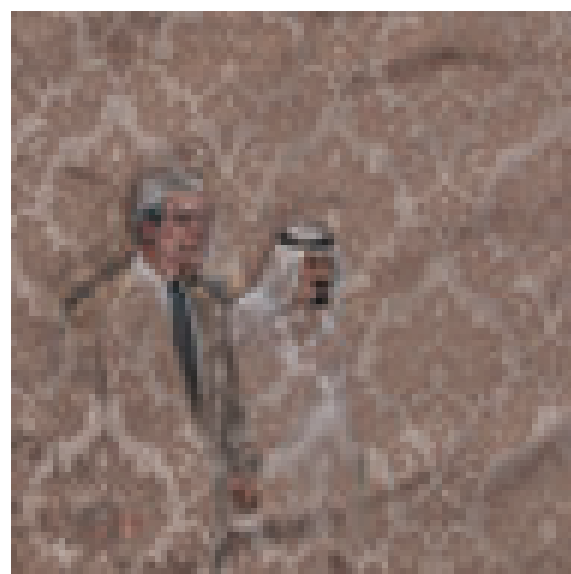
Bez naziva, Untitled, 56x58cm,
2010. godina, kombinovano na
printanom platnu, mixed media
on printed canvas

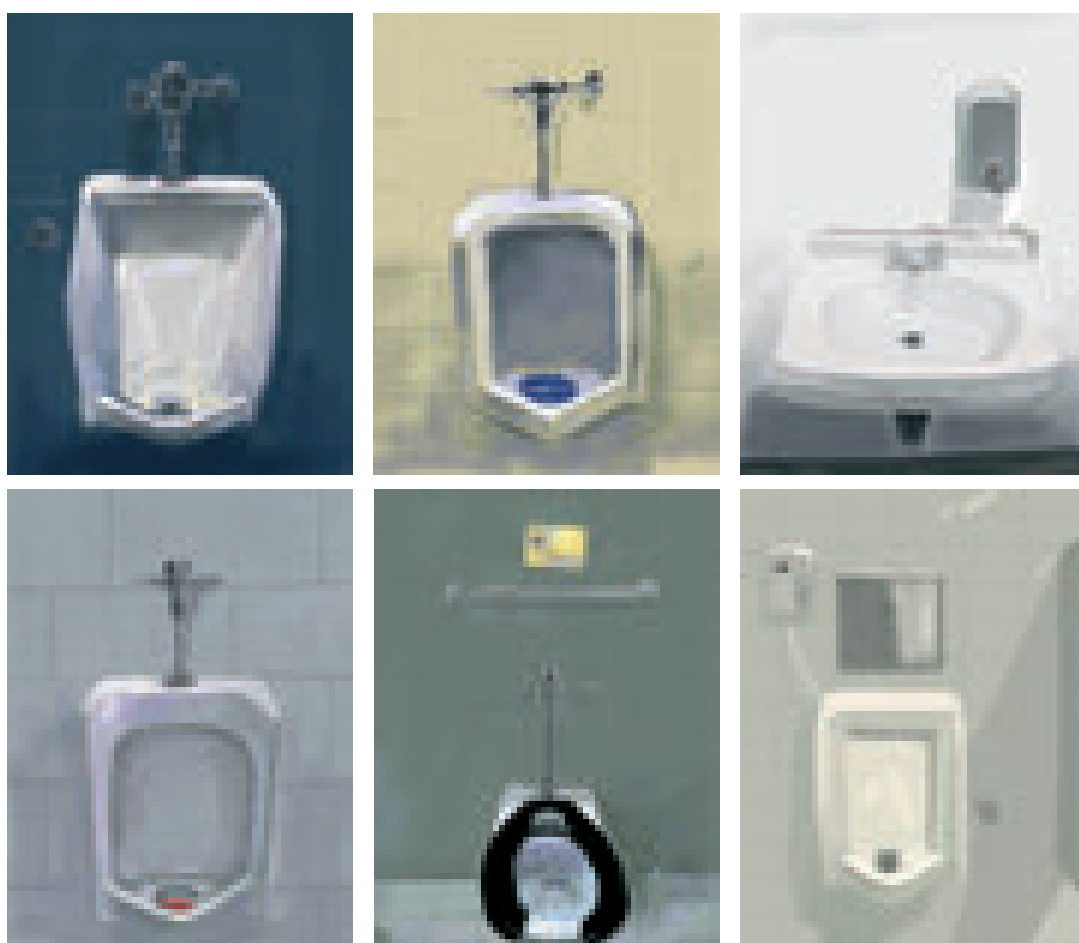
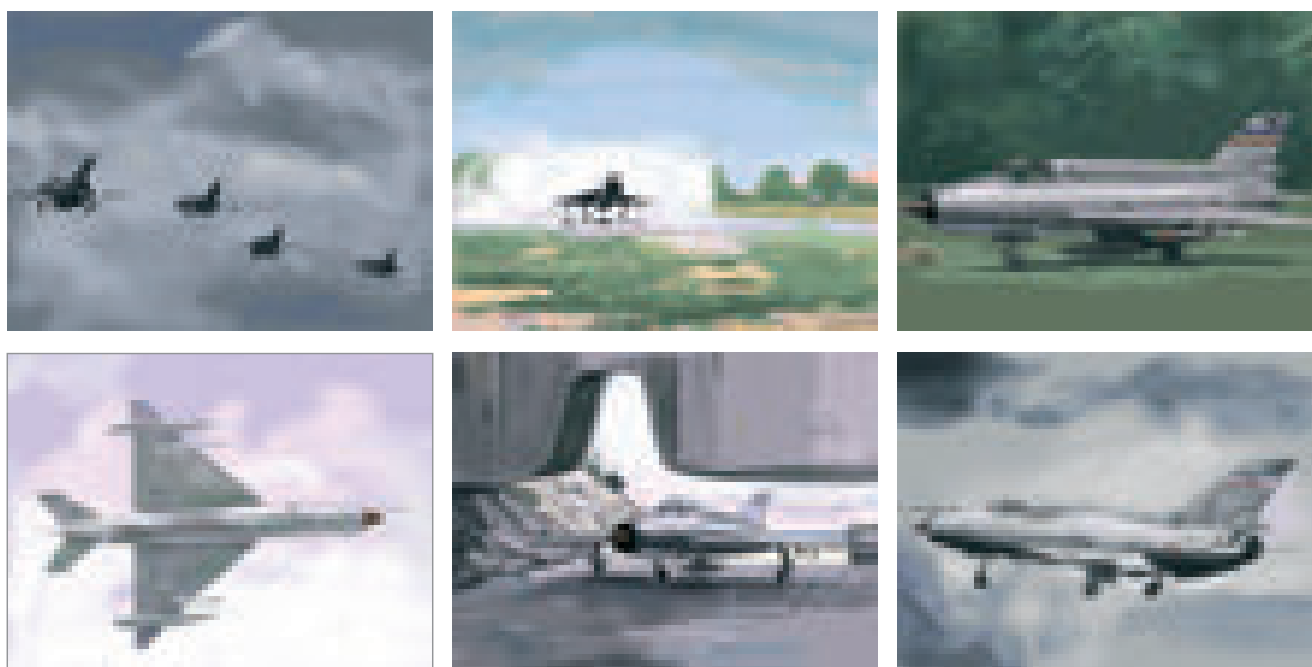
Kineska, Chinese, 2010. godina, 59x59cm, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Super pištolj, Super soaker, 69x70cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Zlatna braća, Brothers of gold, detalj, 65x65cm, 2008. godina, kombinovano na printanom platnu, mixed media on printed canvas

Gradska Galerija Bihać

Izdavač
Gradska galerija Bihać
www.ggbihac.ba

Za izdavača
Adnan Dupanović

Štampa
Grafičar Bihać

Tiraž
300 primjeraka

Slika na naslovnoj stranici:
Mladi fudbaler, Young soccer player,
60x59cm, 2010. godina,
kombinovano na printanom platnu,
mixed media on printed canvas

Sadko Hadžihasanović rođen je 1959. godine u Bihaću. Diplomirao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu 1982. godine, a postdiplomski studij završio na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu 1984. godine. Od 1993. godine živi i radi u Torontu, Kanada.

Reprezentira ga Paul Petro u Torontu i Kunstahaus Santa Fe, Mexico i USA.

Od 1981. godine samostalno se predstavio na oko 25 samostalnih izložbi u bivšoj Jugoslaviji kao što su Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Gradska galerija u Bihaću, Dom omladine u Beogradu, Savremena galerija u Pančevu, Bežigradska galerija u Ljubljani i druge.

Tokom osamdesetih učestvovao je na najvažnijim jugoslavenskim manifestacijama:

Bijenalu mladih u Rijeci, Bijenalu skulpture u Pančevu, Jugoslovenskim dokumentima, Izložbi jugoslovenskog portreta u Tuzli, Jugoslovenskom bijenalu crteža u Samoboru, Memorijalu Nadežda Petrović u Čačku...

Otkad se preselio u Kanadu, njegov rad je samostalno predstavljen u mnogim galerijama kao što su: Artcite u Windsoru, Neutral Ground u Regini, Language Plus u Almi, Grunt Gallery u Vancouveru, Saw Galley u Ottawi, Observatoire 4 u Montrealu, Eastern Edge u St. John'su, Vu photo Gallery u Quebecu, Atelier d'estampe Sagamie u Almi, Quebec, Paul petro Contemporary Art u Torontu, Kunsthaus Santa Fe u Meksiku.

www.ccca.ca/artisthadzihasanovic.html

www.paulpetro.com

Youtube: hsadkoart